

Klimata un enerģētikas
ministrija

Valsts aģentūra
"Civilās aviācijas aģentūra"

ES ETS aviācijas sektors

Alternatīvas degvielas; FEETS; CORSIA; Ne-CO₂ aviācijas ietekme

Rīga | 19.02.2026.

GALVENIE ES ETS TIESĪBU AKTI

Klimata un enerģētikas
ministrija

EIROPAS
PARLAMENTA UN
PADOMES
DIREKTĪVA
2003/87/EK
(2003. gada 13.
oktobris), ar kuru
nosaka sistēmu
siltumnīcas
efektu izraisošo
gāzu emisijas
kvotu
tirdzniecībai
Savienībā un
groza Padomes
Direktīvu
96/61/EK ([saite
uz konsolidēto
versiju](#))

- **AVR** (konsolidētā versija): [Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula Nr. 2018/2067 par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK;](#)
- **AVR** jaunākie grozījumi: [2025. gada 18. jūnija Komisijas Īstenošanas regula 2025/1192, ar ko Īstenošanas regulu 2018/2067 groza attiecībā uz konkrētiem datu verifikācijas un verificētāju akreditācijas aspektiem;](#)
- **MRR** (konsolidētā versija): [Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula Nr. 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu \(ES\) Nr. 601/2012;](#)
- **MRR** jaunākie grozījumi: [Komisijas 2024. gada 23. septembra Īstenošanas regula Nr. 2024/2493, ar ko Īstenošanas regulu \(ES\) 2018/2066 groza attiecībā uz atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK veiktā siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa un ziņošanas atjaunināšanu.](#)

+ ReFuelEU Aviation: [Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra regula Nr. 2023/2405 par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam](#)

AVR – Akreditācijas un verifikācijas regula

MRR – Monitoringa un ziņošanas regula

● NACIONĀLIE ETS TIESĪBU AKTI

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Grozījumi likumā «**Par piesārņojumu**» (ir spēkā no 18.10.2025.);
- Jauni MK noteikumi [24-TA-904](#) «***Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un starptautiskās aviācijas oglekļa dioksīda kompensēšanas un samazināšanas shēmā***» ir izstrādē, 9.12.-23.12.2025. notika publiskā apspriešana, šobrīd noris atkārtota starpministriju saskaņošana.

● MINISTRU KABINETA NOTEIKUMI PAR AVIĀCIJAS DARBĪBU DALĪBU ES ETS

Klimata un enerģētikas
ministrija

- [24-TA-904](#) «*Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un starptautiskās aviācijas oglekļa dioksīda kompensēšanas un samazināšanas shēmā*» atjaunina esošo regulējumu, lai pilnībā pārņemtu Direktīvas [2023/958](#) prasības nacionālajā likumdošanā. Tajos pārņemti nepieciešamie Direktīvas nosacījumi par atbilstīgu aviācijas degvielu (FEETS) kvotu saņemšanu un dalību CORSIA, kā arī atjaunoti nosacījumi verificētājiem.

Klimata un enerģētikas
ministrija

ATBILSTĪGAS AVIĀCIJAS DEGVIELAS (FEETS) IZMANTOŠANA ES ETS

FEETS IZMANTOŠANA ES ETS (I)

Klimata un enerģētikas
ministrija

ES ETS bezmaksas kvotu **atcelšana GKO** sākot ar 2026. gadu

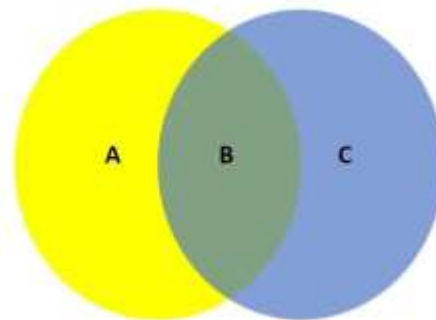
Laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim GKO var iegūt papildu kvotas (20 milj.); GKO var katru gadu pieteikties uz FEETS kvotām

Ja kvotu pieprasījums ir lielāks nekā kvotu pieejamība, kvotu daudzumu attiecīgā gada sadalīšanā **vienādi samazina** visiem GKO

Saskaņā ar **regulu Nr. 2018/2066 (MRR)** jāveic monitorings un ziņošana, balsoties uz MRR ir izveidots [FEETS vadlīniju dokuments](#) GKO

MRR 54.a pants nosaka īpašus noteikumus par FEETS izmantošanu

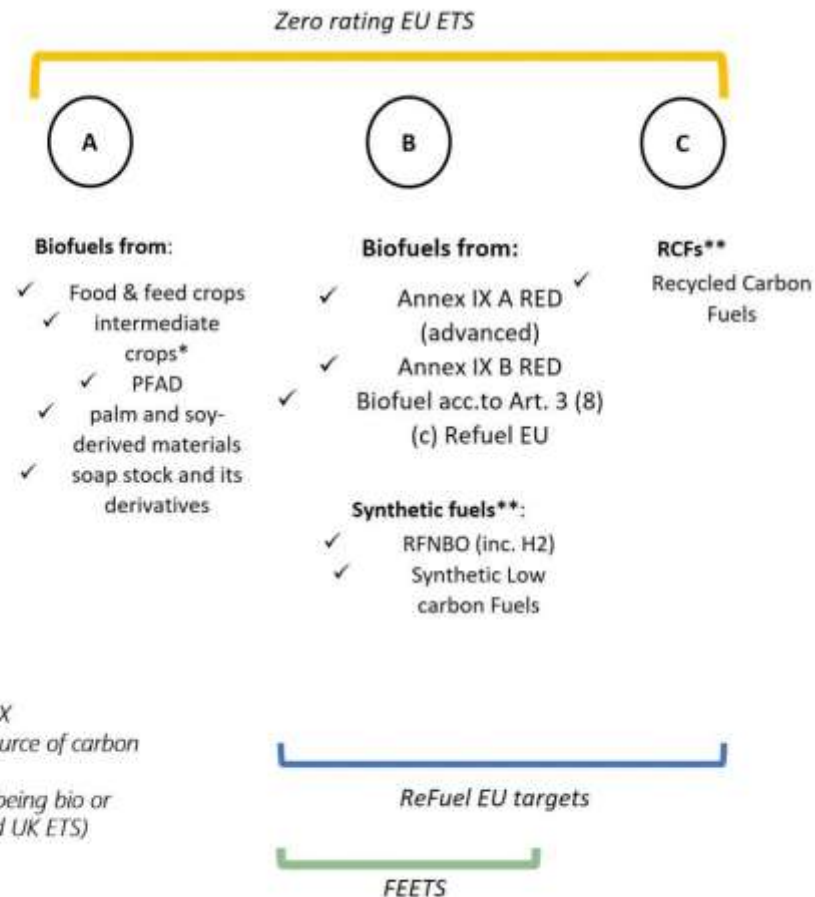
MRR jaunākie grozījumi tika pieņemti 2024. gada augustā (spēkā kopš 2024. gada 1. janvāra), lai ietvertu prasības aviācijas ietekmei, kas nav CO2 ietekme, kā arī prasības saistībā ar FEETS

* Intermediate crops other than those mentioned within Annex IX

** For synthetic low carbon fuels, zero rating is depending on source of carbon being bio or previously declared by an EU ETS installation
For RCFs and RFNBOs, zero rating is depending on the carbon being bio or covered by effective carbon pricing system (EU ETS, CH ETS and UK ETS)

FEETS - fuels eligible for ETS support

● FEETS IZMANTOŠANA ES ETS (II)

Kvotas piešķir, lai daļēji vai pilnībā segtu cenu atšķirību starp fosilās petrolejas izmantošanu un FEETS*:

- **70 %** no cenu starpības starp fosilās petrolejas un no atjaunīgajiem energoresursiem iegūta **ūdeņraža** izmantošanu un **modernajām biodegvielām**, kurām emisiju koeficients ir nulle;
- **95 %** no cenu starpības starp fosilās petrolejas un tādu **nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu izmantošanu**, kurām emisiju koeficients ir nulle;
- **100 %** no atlikušās cenu starpības starp fosilās petrolejas un jebkuras tādas FEETS degvielas izmantošanu, kas nav no fosilajām degvielām, **lidostās uz salām**, kuru platība ir mazāka nekā 10 000 km² un kurām nav autoceļu vai dzelzceļa savienojuma ar kontinentālo daļu, **lidostās, kas nav pietiekami lielas** un **lidostās, kas atrodas tālākā reģionā**;
- **50 %** no atlikušās cenu starpības starp fosilās petrolejas un jebkuras tādas FEETS degvielas izmantošanu, kuras nav iegūtas no fosilajām degvielām.

*Saskaņā ar direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktu.

Klimata un enerģētikas
ministrija

FEETS UN ALTERNATĪVU DEGVIELU MONITORINGS UN ZIŅOŠANA

ALTERNATĪVU DEGVIELU MONITORINGS **ES ETS** IETVARĀ

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Alternatīvu degvielu monitoringam izmanto EK izstrādāto Emisijas monitoringa plāna (MP) veidlapas

8. sadaļu “Emission factors”* (veidlapa paredzēta arī CORSIA datu un ne-CO2 datu monitoringam); Spēkā esoša 2025.gada 26.februāra versija

- Prasības noteiktas regulas **Nr. 2018/2066 (MRR) IV nodaļā** «Aviācijas emisiju monitorings»;
- MP jāiesniedz Eiropas Komisijas «EU ETS Reporting Tool»* un, pirms tā izmantošanas, jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras apstiprinājums;
- MP **8. sadaļā “Emission factors”** GKO rakstiski procedūrās jānosaka:
 - ✓ 8. c) – kā nosaka emisijas faktoru, zemāko siltumspēju un biomasas frakciju;
 - ✓ 8. d) – pieeja alternatīvo degvielu paraugu ņemšanai, lai noteiktu emisijas faktoru, zemāko siltumspēju un biomasas saturu;
 - ✓ 8. e) – pieejas alternatīvo degvielu (tostarp biodegvielu) analīzei, lai noteiktu zemāko siltumspēju, emisijas faktorus un biogēno saturu;
 - ✓ 8. f) - analīžu veikšanai izmantoto laboratoriju saraksts (informācija par laboratorijas atbilstību EN ISO/IEC 17025 34.pantam);
 - ✓ 8. g) - procedūra, lai noteiktu patērētās biodegvielas daudzumu saskaņā ar MRR 53. pantu (sk. MRR 2. pamatnostādņu dokumenta 5.5. sadaļu*).

• Pieejamas atjaunotas EK vadlīnijas GKO – 09.02.2026

- EK «EU ETS Reporting Tool»: <https://ets-reporting.ec.europa.eu/> un [ETS Reporting Tool \(ERT\) - Climate Action - European Commission](#)
- EK Emisijas monitoringa plāna (MP) veidlapa: [t2b_mp_aircraft_corsia_en.xls](#)
- EK MRR 2.pamatnostādņu dokuments «The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for Aircraft Operators»:

[General Guidance on MRR issues for aircraft operators](#)

SAF MONITORINGS REFUEL EU AVIATION IETVARĀ

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Arī ReFuelEU ietvarā veic SAF monitoringu – ieteicams izmantot EASA piedāvāto **ReFuelEU Aviation Fuel Monitoring Tool**.*
- CAA apstiprinājums monitoringa veikšanas procedūrai nav nepieciešams (procesam, kā tiek veikts monitorings, jābūt auditējamam).
- **ReFuel EU 8. pants** – jābūt monitoringa informācijai par 2025.gada:
 - ✓ kopējo SAF daudzumu tonnās, kas iegādāts no aviācijas degvielas piegādātājiem;
 - ✓ par katru SAF pirkumu:
 - aviācijas degvielas piegādātāja nosaukums,
 - iegādātais daudzums tonnās,
 - pārveides process,
 - ražošanā izmantoto izejvielu raksturlielumi un izcelsme un
 - SAF aprites cikla emisijas,
 - un, ja vienā pirkumā ir iekļauti dažādi SAF veidi ar atšķirīgiem raksturlielumiem, minētā informācija jāsniedz par katru tās veidu.

*Informācija EASA *Sustainability Portal* mājas lapā:

<https://www.easa.europa.eu/en/domains/environment/refueleu-aviation-digital-reporting-tool>

ALTERNATĪVU DEGVIELU ZIŅOJUMS **ES ETS** IETVARĀ

- Alternatīvu degvielu ziņošanai izmanto EK izstrādāto ikgadējo emisijas ziņojuma veidlapu (AER)*
(veidlapa paredzēta arī CORSIA, kā arī ne-CO2 ietekmes datu ziņošanai) 2026.gada janvārī jauna versija!
- Prasības alternatīvu degvielu ziņošanai noteiktas **regulas Nr. 2018/2066 (MRR) 53.a pantā** «Noteikumi par to, kā ziņot par alternatīvo aviācijas degvielu izmantošanu»
- Ziņojuma sastādīšanai pieejamas EK vadlīnijas
«*The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for Aircraft Operators***»
- Ziņojums jāiesniedz EK ziņojumu sistēmā «**EU ETS Reporting Tool**» **līdz 15.martam**
- Ziņojumam jābūt verificētam (AER verifikācijas ziņojumu «EU ETS Reporting Tool» iesniedz verificētājs)
- No Civilās aviācijas aģentūras jāsaņem verificētā AER apstiprinājums līdz 31.martam
(ja konstatētas nepilnības, process var tikt pagarināts).

*EK Emisijas ziņojuma veidlapa: [t5_aer_aircraft_en.xlsx](#)

**EK MRR 2. pamatnostādņu dokuments «The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for Aircraft Operators»:
[General Guidance on MRR issues for aircraft operators](#)

SAF ZIŅOJUMS REFUEL EU AVIATION IETVARĀ

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Alternatīvu degvielu ziņojumam ieteicams izmantot EASA piedāvāto veidlapu

ReFuel EU Aviation Template for Aircraft Operators*

- Prasības noteiktas regulas ReFuelEU 8.pantā un II pielikumā:

Veidne gaisa kuģu ekspluatantiem, kas ziņo par SAF iegādi

Kopējais veikto lidojumu skaits	Kopējais lidojumu stundu skaits	Degvielas piegādātājs	Iegādātais daudzums (tonnās)	Pārveides process	Raksturlielumi	Izejvielu izcelsme	Aprites cikla emisijas

- Pieejamas EASA izstrādātās ReFuelEU Aviation vadlīnijas* ziņojuma sastādīšanai.
- Ziņojumam jābūt verificētam (tie paši verificētāji, kas ES ETS).
- Ziņojumu (kopā ar verificācijas apliecinājumu) GKO sniedz **EASA Sustainability Portal* līdz 31.martam.**
- Ja ir izmantots SAF, jāiesniedz EASAi arī ReFuelEU 9.panta 1.punktā minētā deklarācija par to siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas sistēmu, kurā GKO piedalās.

*EASA «ReFuelEU Aviation Template for Aircraft Operators», «Manual for Aircraft Operators and Verification Bodies. ReFuelEU Aviation» un EASA Sustainability Portal:

<https://www.easa.europa.eu/en/domains/environment/refueeu-aviation-digital-reporting-tool>

ZIŅOŠANA PAR ALTERNATĪVU DEGVIELU - DOKUMENTĀCIJA

Klimata un enerģētikas
ministrija

Lai pierādītu, ka izmantotās alternatīvās degvielas ir FEETS, GKO ir jā saglabā visi iegādes dokumenti:

- ✓ Rēķini;
- ✓ Atbilstības apliecinājums (PoC vai vienlīdzīgs tam);
- ✓ Jebkuras alternatīvas degvielas partijas (visas vai daļējas) identifikācija, kas pārdota vai nodota trešajai pusei (ja piemērojams).

GKO ir vienmēr jānodrošina verificētajam vajadzīgā informācija, lai pierādītu, ka alternatīvās aviācijas degvielas atbilst MRR nosacījumiem;

Tiklīdz **Savienības Datubāze (Union Database (UDB))** būs funkcionējoša, biodegvielām, kas iegādātas UDB ietvarā, to reģistra kodi (UDB-PoS) ir vēlmais pierādījums, lai pierādītu ka biodegviela ir FEETS. Šobrīd vēl jāizmanto alternatīvas.

Iesakām iepazīties ar EK Aviācijas darba grupā izstrādātajām Alternatīvas degvielas vadlīnijām gaisakuģa operatoriem - https://climate.ec.europa.eu/document/download/88f6d12c-3a59-4701-8c3c-2dfba63ebb0a_en?filename=20241219_alternativfuelsETS_Guide_forAESAWG_clean.pdf

Ziņu ieraksts par atbilstības apliecinājumu (PoC)- <https://www.argusmedia.com/en/news-and-insights/latest-market-news/2639729-iscs-sets-shipping-aviation-green-fuels-poc-framework>

ISCC vadlīnijas par atbilstības apliecinājumiem (PoC) - <https://www.iscc-system.org/wp-content/uploads/2024/12/ISCC-Guidance-Documents-Proof-of-Compliance-V1.0.pdf>

GKO PRASĪJUMS SAISTĪBĀ AR FEETS IZMANTOŠANU

Klimata un enerģētikas
ministrija

- **ReFuelEu Aviation** 9. panta 1. punkts «Gaisa kuģu ekspluatanta prasījums saistībā ar SAF izmantošanu» nosaka, ka GKO:
 - ✓ «priekšrocības par vienas un tās pašas SAF partijas izmantošanu var prasīt tikai saskaņā ar vienu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas sistēmu»;
 - ✓ «lai piešķirtu kvotas, kas rezervētas SAF uzpildei saskaņā ar ES ETS, piemēro Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktu.»
- Eiropas Komisija ir izstrādājusi regulu*, kas nosaka sīki izstrādātus noteikumus par ikgadējo cenu atšķirību aprēķināšanu starp FEETS degvielu un fosilo petroleju, un par ES ETS kvotu piešķiršanu FEETS degvielas izmantošanai;
- GKO **var pretendēt** uz kvotām attiecībā uz FEETS, par kurām ziņots saskaņā ar regulas **Nr. 2018/2066 54.a pantu** un, kas izmantotas šādiem lidojumiem:
 - par kuriem ir jānodod kvotas saskaņā ar direktīvas 2003/87/EK 12. panta 3. punktu;
 - kuri atbilst direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 8. punktam.
- Saskaņā ar regulas Nr. 2018/2066 54.a pantu GKO AER norāda FEETS degvielu verificēto apjomu, kas ir izmantots noteiktajā ziņošanas periodā;
- Ja GKO neplāno pieteikties kvotām, kuras tiek piešķirtas par FEETS degvielu izmantošanu, tad tas ir jānorāda AER.

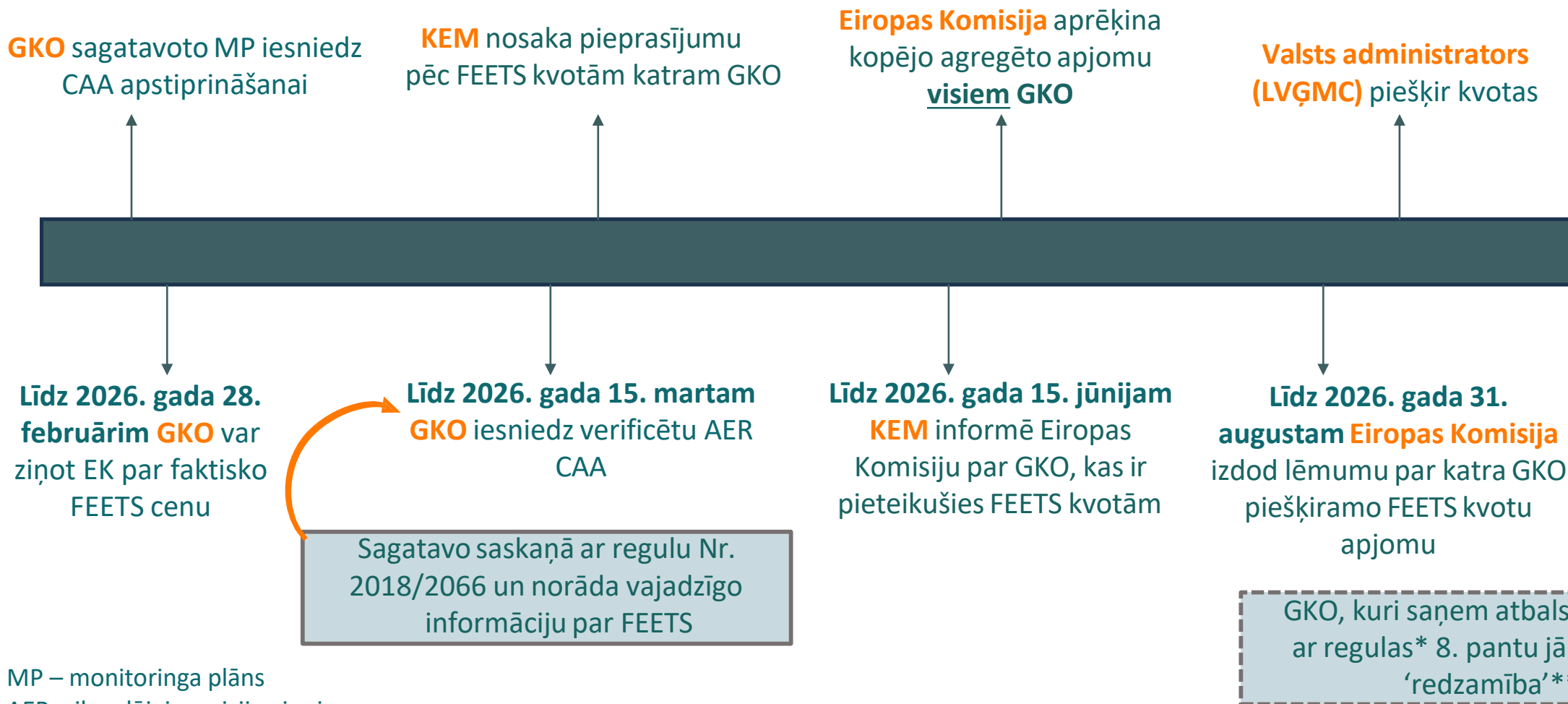
*Komisijas 2025. gada 6. februāra Delegētā regula [2025/723](#), kas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK papildina ar detalizētiem noteikumiem par to, kā ik gadu aprēķināmas atbalsttiesīgo aviācijas degvielu un fosilās petrolejas cenu starpības, un par ES ETS kvotu iedali atbalsttiesīgu aviācijas degvielu izmantošanai

LAIKA GRAFIKS

Klimata un enerģētikas ministrija

MP – monitoringa plāns

AER – ikgadējais emisiju ziņojums

LVĢMC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

*Komisijas 2025. gada 6. februāra Deleģētā regula [2025/723](#), kas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK papildina ar detalizētiem noteikumiem par to, kā ik gadu aprēķināmas atbalsttiesīgo aviācijas degvielu un fosilās petrolejas cenu starpības, un par ES ETS kvotu iedali atbalsttiesīgu aviācijas degvielu izmantošanai

**Vadlīnijas gaisa kuģu operatoriem par regulas 2025/723 «redzamības» kritērijiem un 8. panta piemērošanu: [Guidance note on FEETS Article 8](#)

[Visibility Requirements for Aircraft Operators](#)

REGULAS 2025/723 5. PANTS – FAKTISKO FEETS CENU ZIŅOŠANA

Klimata un enerģētikas
ministrija

- **Regulas 2025/723* 5. pants** nosaka, ka gaisa kuģu operatori, kuri **saņem FEETS atbalstu**, līdz 28. februārim var ziņot Komisijai par faktisko cenu, ko tie samaksājuši par FEETS, ja ir pietiekami daudz dokumentu, kas pierāda cenas patiesumu (līgumi, rēķini utt.) 24.10.2025. tika nosūtīts e-pasts GKO par šo funkciju, un, lai piekļūtu šai ziņošanai ETS Reporting portālā, bija jānosūta sava kontaktinformācija Komisijai, lai tā varētu piešķirt piekļuvi funkcijai.
- Tomēr Komisija to ņems vērā tikai tad, ja konkrētās degvielas cena nav norādīta EASA ikgadēji sagatavotajā tehniskajā ziņojumā (t.i., netiek publiski tirgotas un tāpēc nav pieejama publiska tirgus cena).
- Šī ziņošana ir brīvprātīga un Komisija nodrošina informācijas konfidencialitāti (izņemot, ja par faktiskajām cenām ziņos mazāk kā 3 GKO – tādā gadījumā Komisija lūgs gaisa kuģa operatoram atsaukt konfidencialitātes prasību, lai faktisko cenu izmantotu aprēķiniem)
- Komisija ņems vērā šo cenu tad, ja tiks ziņots par vairāk nekā 25% no kopējā šāda tipa degvielas daudzuma cenu. Mazāka ziņotā degvielas daudzuma gadījumā Komisija noteiks minimālo pārdošanas cenu šai degvielai pati.

*Komisijas 2025. gada 6. februāra Deleģētā regula [2025/723](#), kas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK papildina ar detalizētiem noteikumiem par to, kā ik gadu aprēķināmas atbalsttiesīgo aviācijas degvielu un fosilās petrolejas cenu starpības, un par ES ETS kvotu iedali atbalsttiesīgu aviācijas degvielu izmantošanai

REGULAS 2025/723 8. PANTS – «REDZAMĪBA»

Klimata un enerģētikas
ministrija

- **Regulas 2025/723* 8. pants** nosaka, ka gaisa kuģu operatoriem, kuri **saņem FEETS atbalstu**, ir:
- Jāapliecina atbalsta izcelsme un jānodrošina Savienības atbalsta pamanāmība, īpaši popularizējot FEETS izmantošanu un rezultātus; jāsniedz sakarīga, lietišķa, mērķēta informācija pasažieriem, medijiem un sabiedrībai saistībā ar lidojumiem, kuri ietilpst FEETS tvērumā, kā arī ilgtspējas deklarācijās un gada pārskatos;
- Visās saziņas darbībās (t.sk. pasažieru biļetēs ETS lidojumos) un publiski redzamās stratēģisku vietu izkārtņēs jālieto:“(līdz)finansē ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma” + Savienības emblēma + atbalsta summa (EUR).
- Eiropas Komisija ir izstrādājusi [vadlīnijas](#) gaisa kuģu operatoriem šī panta ievērošanai.
- Dokumentā aprakstīti praktiski piemēri, kā pamanāmību īstenot dažādos kanālos (pasažieru informēšana, publiskā komunikācija, pārskati, vizuālie materiāli)
- Īpaša uzmanība veltīta tam, kā korekti norādīt atbalsta apjomu, uzturēt informāciju aktuālu un izvairīties no maldinošiem apgalvojumiem, lietojot pagātnes formu.

*Komisijas 2025. gada 6. februāra Delegētā regula [2025/723](#), kas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK papildina ar detalizētiem noteikumiem par to, kā ik gadu aprēķināmas atbalsttiesīgo aviācijas degvielu un fosilās petrolejas cenu starpības, un par ES ETS kvotu iedali atbalsttiesīgu aviācijas degvielu izmantošanai

IKGADĒJO EMISIJAS ZIŅOJUMU PRECIZITĀTE

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Veicot 2024. gada ikgadējo emisiju ziņojumu (AER) pārbaudi, jāpievērš pastiprināta uzmanība dažām sadaļām ikgadējo emisijas ziņojumu aizpildē (10a un 10b sadaļās par alternatīvajām/FEETS degvielām un FEETS atbalstu).
- 10a sadaļa: pārliecināties, ka kolonnā Aerodrome lidostu identificēšanai ir izmantoti ICAO identifikatori (atšķirīgi no AER 11. un 12. sadaļas prakses).
- 10a sadaļa: kolonnā Eligibility for 100% support (Art. 3c(6) EU ETS Directive) nevar nepamatoti norādīt TRUE – tam kvalificējas tikai lidostas uz atbilstošām salām bez savienojuma ar kontinentu, “Savienības lidostas” kritērijam neatbilstošas lidostas saskaņā ar ReFuelEU Aviation, un dalībvalstu tālāko reģionu lidostas, proti, tām jāatbilst Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punkta nosacījumiem).

Table for Attribution of alternative aviation fuels								
Note: Due to the complexity of the formulae connected to the fuel types, it is not possible to add further rows!								
When ready with entries in this sheet, please click here for returning to entering data in section 5c (fuel quantities used in sheet "Emissions Overview (4-7)").								
Aerodrome	Eligibility for 100% support (Art. 3c(6) EU ETS Directive)	Alternative aviation fuel name	Total alternative aviation fuel delivered (tonnes)	Proportionality factor (Art. 53a) [%]	Proportionality factor for eligible fuels (Art. 54a) [%]	Attributed fuel (tonnes)	Attributed zero-rated fuel (tonnes)	Fuel eligible for support (tonnes)
EVLA	TRUE	4. Coprocessed oil to be used for repla	1,00	80,00%	100,00%	0,80	0,80	1,00
EVRA	TRUE	4. Coprocessed oil to be used for repla	2,00	80,00%	50,00%	1,60	1,60	1,00
EYVI	FALSE	4. Coprocessed oil to be used for repla	3,00	80,00%	0,00%	2,40	2,40	0,00

D67								
FALSE								
Table for Attribution of alternative aviation fuels								
Note: Due to the complexity of the formulae connected to the fuel types, it is not possible to add further rows!								
When ready with entries in this sheet, please click here for returning to entering data in section 5c (fuel quantities used in sheet "Emissions Overview (4-7)").								
Aerodrome	Eligibility for 100% support (Art. 3c(6) EU ETS Directive)	Alternative aviation fuel name	Total alternative aviation fuel delivered (tonnes)	Proportionality factor (Art. 53a) [%]	Proportionality factor for eligible fuels (Art. 54a) [%]	Attributed fuel (tonnes)	Attributed zero-rated fuel (tonnes)	Fuel eligible for support (tonnes)
EVLA	TRUE	4. Coprocessed oil to be used for repla	1,00	80,00%	100,00%	0,80	0,80	1,00
EVRA	FALSE	4. Coprocessed oil to be used for repla	2,00	80,00%	50,00%	1,60	1,60	1,00
EYVI	TRUE	4. Coprocessed oil to be used for repla	3,00	80,00%	0,00%	2,40	2,40	0,00
	FALSE							

Therefore, for filling the table below, you should perform the following steps:								
Step 1: Generate a list of all aerodromes at which your aircraft have uplifted alternative aviation fuels. (Where more than one fuel (as defined in section 3 of this template) is relevant at an aerodrome, you have to provide separate rows in the table for each fuel. Only real fuels are to be reported. Therefore, the fossil fraction and standard fuels do not have to be listed here.)								
Step 2: Only if you want to apply for support in form of free allowances pursuant to Article 3c(6) of the EU ETS Directive, identify for each aerodrome whether it is eligible for 100% support in accordance with point (c) of the third sub-paragraph of Article 3c(6), i.e. airports situated on islands smaller than 10 000 tona and with no road or rail link with the mainland, airports which are insufficiently large to be defined as Union airports in accordance with the ReFuelEU Aviation Regulation and airports located in an outermost region. An indicative list of aerodromes eligible for 100% support is published annually by the European Union and can be found under the following link:								
https://climate.ec.europa.eu/eaction/transport/carbon/aviation/alternative-aviation-fuels/eligibility-100-support-aviation_en								
Step 3: For each identified fuel and aerodrome, determine the total quantity of this (real) fuel used at this aerodrome.								
Step 4: For each identified aerodrome, determine the proportionality factor which applies to alternative aviation fuels in general, in particular for zero-rating, pursuant to Article 53a of the MRR.								
Step 5: Only if you want to apply for support under Article 3c(6) of the EU ETS Directive and the fuel is eligible for such support! For each identified aerodrome, determine the proportionality factor which applies to eligible aviation fuels pursuant to Article 54a of the MRR.								
The results of the above steps are to be entered in the table below, with specific guidance for each column as follows:								
Aerodrome	Please use the 4-letter ICAO designator (same as in sections 11 and 12 of this template).							
Eligibility for 100% support (Art. 3c(6) EU ETS Directive)	Enter "TRUE" or "FALSE" in accordance with step 2 explained above. If left empty, "FALSE" is assumed. Note that this information is used for the automatic calculation in section 10b of this template, in the sheet "FEETS Application (10b)".							
Alternative aviation fuel name	Pick the fuel name from the drop-down list, which is automatically generated from all fuels for which complete information has been entered in section 5.							
Total alternative aviation fuel delivered (tonnes)	Enter here the total amount of this real fuel in tonnes delivered to the fuelling system at this aerodrome for ALL your flights departing from this aerodrome in accordance with step 3.							
Proportionality factor (Art. 53a) [%]	Enter here the proportionality factor determined in step 4. Note that you can enter either a value between 0 and 1 (without % sign), or a value between 0% and 100% (this is the default format). You can add all significant digits after the comma, and adjust displayed number format, if relevant. If left empty, a value of zero is assumed.							
Proportionality factor for eligible fuels (Art. 54a) [%]	Enter here the proportionality factor determined in step 5, if applicable. Note that you can enter either a value between 0 and 1 (without % sign), or a value between 0% and 100% (this is the default format). You can add all significant digits after the comma, and adjust displayed number format, if relevant. If left empty, a value of zero is assumed.							
Attributed fuel (tonnes)	The template calculates here automatically the amount of real fuel attributed in line with the proportionality factor pursuant to Art. 53a.							
Attributed zero-rated fuel (tonnes)	Please note that the result here is the quantity of fuel used to be reported in sections 6c and 6d. If the fuel selected is declared as being zero-rated (section 5), here the same quantity as in the previous column is displayed. Otherwise the cell is made grey.							
Fuel eligible for support (tonnes)	The template calculates here automatically the amount of real fuel attributed in line with the proportionality factor pursuant to Art. 54a of the MRR for fuels eligible for support under Article 3c(6) of the EU ETS Directive. Note that this information is used for the automatic calculation in section 10b of this template, in the sheet "FEETS Application (10b)".							

- 10a/10b sadaļas: kolonna Alternative aviation fuel name ievade jāveic no saraksta (izmantojot izvēles variantus), lai rezultātā 10b (b) apakšsadaļā parādītos vajadzīgā informācija; ja degvielas nosaukums tiek ievadīts manuāli, 10b sadaļā neparādās vajadzīgā informācija.

B	C	D	E	F	G	H	I	J
---	---	---	---	---	---	---	---	---

10b Support under Article 3c(6) of the EU ETS Directive

- In selecting "TRUE", you are opting-out from the ETS support pursuant to Article 3c(6) of the EU ETS Directive.*

Attention: You have chosen to opt-out from the EU ETS support scheme under Article 3c(6) of the EU ETS Directive. Therefore, you will not be eligible to receive free allocation for the use of eligible aviation fuels, even if reported in this report.

- The table below lists the amounts of neat fuels in tonnes, attributed proportionally to eligible flights, as entered in section 10a(a) of this report.

The level of support is automatically taken from the fuel definitions in section 5b

Where an airport listed in section 10b is eligible for 100% support in accordance with Article 3c(6) of the EU ETS Directive, this support level is set to 100%

Neparādās vajadzīgā informācija

	Level of direct ETS support under Article 3c(6)				
Fuels entered in Section 10a(a) [tonnes]	50%	70%	95%	100%	Total Volume
Advanced Aviation Biofuel					
Aviation Biofuel					
Other aviation biofuel					
Co-processed advanced biofuel					
Co-processed biofuel					
RFNBO					
non-fossil SLCF					
Other Aviation fuel (Manual input)					
TOTAL					

IKGADĒJO EMISIJAS ZIŅOJUMU PRECIZITĀTE III

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Divi dažādi gadījumi ar 10b (a) apakšsadaļu (tajā obligāti jānorāda viens no variantiem – TRUE vai FALSE):
 - Atzīmēts FALSE - ja GKO vēlas saņemt FEETS atbalstu (TRUE nozīmē atteikšanos no atbalsta).
 - Atzīmēts TRUE - ja ziņošanas gadā nav izmantotas FEETS degvielas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.c panta 6. punktu, līdz ar to uzņēmums nevar pieteikties FEETS atbalstam; ikgadējā emisijas ziņojumā katru gadu jānorāda, vai operators piesakās atbalstam.

CNTR_ET... : ☐ ☒ ☐

AUTOMATIC AGGREGATION OF ALTERNATIVE FUEL TYPES

10b Support under Article 3c(6) of the EU ETS Directive

(a) Please, indicate here if you do NOT want to apply for the free allocation to support the use of eligible aviation fuels pursuant to Article 3c(6) of the EU ETS Directive.
In selecting "TRUE", you are opting-out from the ETS support pursuant to Article 3c(6) of the EU ETS Directive.

Attention: You have chosen to opt-out from the EU ETS support scheme under Article 3c(6) of the EU ETS Directive. Therefore, you will not be eligible to receive free allocation for the use of eligible aviation fuels, even if reported in this report.

(b) Aggregated amount of neat fuels eligible for Article 3c(6) support
The table below lists the amounts of neat fuels in tonnes, attributed proportionally to eligible flights, as entered in section 10a(a) of this report.
The level of support is automatically taken from the fuel definitions in section 5b.
Where an airport listed in section 10b is eligible for 100% support in accordance with Article 3c(6) of the EU ETS Directive, this support level is set to 100%.

	Level of direct ETS support under Article 3c(6)				
Fuels entered in Section 10a(a) [tonnes]	50%	70%	95%	100%	Total Volume
Advanced Aviation Biofuel					
Aviation Biofuel					
Other aviation biofuel					
Co-processed advanced biofuel					
Co-processed biofuel					
RFNBO					
non-fossil SLCF					
Other Aviation fuel (Manual input)					
TOTAL					

< > ... CH ETS Annex Aerodromes (10a) FEETS Application (10b) Annex (11) COF

Klimata un enerģētikas
ministrija

STARPTAUTISKĀS AVIĀCIJAS OGLEKĻA DIOKSĪDA KOMPENSĒŠANAS UN SAMAZINĀŠANAS SHĒMA (**CORSIA**)

STARPTAUTISKĀS AVIĀCIJAS OGLEKĻA DIOKSĪDA KOMPENSĒŠANAS UN SAMAZINĀŠANAS SHĒMA (**CORSIA**)

Klimata un enerģētikas
ministrija

ICAO CORSIA:

- Brīvprātīga fāze (2021-2023 un 2024-2026), no 2027. gada saistoša visām valstīm;
- GKO tiek noteikts pienākums izlīdzināt (*offsetting*) emisijas;
- **Nav nepieciešams** kompensēt emisijas periodā **2021.-2023. gads**.

ES ETS un CORSIA:

- CORSIA attiecināma uz lidojumiem no/uz trešajām valstīm;
- Nav jāpilda izlīdzināšanas saistības par lidojumiem, kas ir nosegti ES ETS;
- Dalībvalsts katru gadu līdz 30. novembrim informē tajā reģistrētos GKO par izlīdzināmo vienību skaitu;
- Izlīdzināšana notiek **ik pēc 3 gadiem**, nākamais periods **2024.-2026. gads** (KEM informēs GKO 2027. gada novembrī).
- Publicēta **CORSIA izlīdzināšanas aprēķina metodoloģija***.

*2024. gada 9. jūlija Komisijas īstenošanas regula Nr. [2024/1879](#), ar ko nosaka noteikumus, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK piemērojama attiecībā uz izlīdzināšanas prasību aprēķināšanu CORSIA vajadzībām

ZIŅOŠANA CORSIA - KEM

Klimata un enerģētikas
ministrija

1. Klimata un enerģētikas ministrija (KEM) katru gadu līdz 30. novembrim informē GKO par to CORSIA izlīdzināšanas vienībām (par 2024., 2025., 2026. gadu) – **nav jāveic izlīdzināšana par katru gadu;**
2. KEM 2027. gadā informēs GKO par CORSIA izlīdzināšanas vienībām 2024. – 2026. gada periodam – **ir jāveic izlīdzināšana par periodu (ja izlīdzināšanas vienības nav 0) līdz 2028. gada 31. janvārim;**
3. Saskaņā ar CORSIA izlīdzināšanas aprēķina metodoloģiju*, tiek aprēķināts ikgadējās vienības un vienības uz noteikto periodu;
4. CORSIA bāzlīņu periodam no 2021.-2023. gadam tiek piemērots vidējās CO2 emisijām no 2019. un 2020. gada;
5. CORSIA bāzlīņu periodam **no 2024. gada līdz 2035. gadam – uz 85 % no 2019. gada CO2 emisijām*.**

Ja izlīdzināmo vienību skaits nav 0, GKO iesniedz apstiprināšanai savai administrējošajai dalībvalstij verificētu ziņojuma kopiju par emisijas vienību izlīdzināšanu.

*2024. gada 9. jūlija Komisijas īstenošanas regula Nr. [2024/1879](#), ar ko nosaka noteikumus, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK piemērojama attiecībā uz izlīdzināšanas prasību aprēķināšanu CORSIA vajadzībām

Klimata un enerģētikas
ministrija

NE-CO₂ AVIĀCIJAS IETEKME

● PAR NE-CO₂ AVIĀCIJAS IETEKMES MONITORINGU (I)

Klimata un enerģētikas
ministrija

- Sākot ar 2025. gada 1. janvāri GKO ir jāsāk veikt ne-CO₂ aviācijas ietekmes monitorings;
- No 2025. – 2027. gadam attiecas uz šādiem maršrutiem:
 - EEZ → EEZ
 - EEZ → Šveice/Apvienotā Karaliste
- Par pārējiem maršrutiem 2025. – 2027. gadā var veikt brīvprātīgā kārtā;
- Sākot ar 2027. gadu attiecas uz visiem maršrutiem;
- 26.02.2025. Eiropas Komisija publicēja atjaunotu MP veidlapu ar ne-CO₂ aviācijas ietekmes sadaļu*.

*Monitoringa plāna veidlapa ir atrodama šeit- [Template No. 2: Monitoring plan for the emissions of aircraft operators for EU ETS and CORSIA and for non-CO₂ effects](#)

PAR NE-CO2 AVIĀCIJAS IETEKMES MONITORINGU (II)

Pirms GKO aizpilda MP ne-CO2 aviācijas ietekmes sadaļu, nosaka monitoringa un ziņošanas tvērumu:

- **Maršruti:**

1. Iekļauj visus maršrutus;
2. EEZ → EEZ un EEZ → Šveice/Apvienotā Karaliste;
3. Papildu maršrutu iekļaušana (GKO norāda papildu maršrutus, kurus iekļauj papildus 2. opcijai);

- **Aprēķinu rīku izvēle** – pagaidām tikai būs pieejams **NEATS**;

- **Aprēķina metode:**

4. **C** uz laikapstākļu balstītiem datiem – jāizmanto visiem GKO, kuri nav noteikti kā mazie emitētāji
2. **D** balstās uz vienkāršotu pieeju, kas izmanto atrašanās vietas klimata datus – var izmantot mazie emitētāji (saskaņā ar MRR 55. panta 1. punktu)

- **Dati:**

1. Primārie (mēra, monitorē, definē, utt. GKO);
2. Sekundārie (nosaka **NEATS**).

Kamēr nav pieejams **NEATS**, saskaņā ar MRR 68.b panta 6. punktu gaisakuģa operators katram lidojumam monitorē vismaz lidojuma informāciju un gaisakuģa parametrus. Šādā gadījumā lidojuma CO2(e) aprēķinu gaisakuģa operators veic vēlākā posmā, vēlākais, pēc tam, kad Komisija NEATS ir darījusi pieejamu.

Klimata un enerģētikas
ministrija

KAS IR NEATS?

- NEATS (Non-CO₂ aviation effects tracking system) ir Eiropas Komisijas nodrošināts IT rīks, ar kura palīdzību veicina un iespēju robežās automatizē monitoringu, ziņošanu un verifikāciju, lai samazinātu administratīvo slogu (Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 5. punkts).
- NEATS optimizē monitoringa procesu, inkorporējot trešo pušu ievāktos datus un jaunākos moduļus kuri nepieciešami CO₂(e) aprēķinam saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK un MRR. NEATS veic aprēķinu katra lidojuma globālās sasilšanas potenciālam (GWP) 20, 50 un 100 gadiem.
- NEATS optimizē arī MRR 68.panta 5. punktā minēto ikgadējo emisiju ziņošanas procesu. NEATS automātiski izveido X pielikuma, 2a. sadaļas 9. punktā minēto XML tabulu katra ziņošanas perioda beigās, samazinot ziņošanas radīto administratīvo slogu.
- NEATS optimizē verifikāciju un pārbaudes, kuras veic verificētājs un kompetentā iestāde. Tas piedāvā veidus, kā verificēt CO₂(e) katram lidojumam, aizsargājot konfidencialu informāciju.
- NEATS ļauj uzglabāt visus datus (GKO un trešo pušu), tos šifrēt un aizsargāt no konfidencialu datu noplūdes, ja GKO atzīmē datus kā konfidencialus NEATS sistēmā.

Vai NEATS ir pieejams?

NEATS ir pieejams **testa** vidē no 30.09.2025: <https://neats.eurocontrol.int/>

NEATS lietotāju grupa: <https://eurocontrol.sharepoint.com/sites/coll-NEATSUserGroup/>

Pieteikšanās NEATS lietotāju grupai: <https://forms.office.com/e/xC9DHgXP7X>

AKTUALITĀTES SAISTĪBĀ AR ETS UZ 2026. GADA FEBRUĀRI

Klimata un enerģētikas
ministrija

ES līmenī:

- Tiks grozīta ETS direktīva, šobrīd norit ekspertu līmeņa diskusijas par iespējamajiem grozījumiem; aicinām arī Jūs sniegt ieteikumus/viedokli.
- Ir izstrādāta jauna AER (ikgadējā emisijas ziņojuma) veidlapa, kas pieejama [KEM](#) un [Eiropas Komisijas](#) mājaslapās un tika izsūtīta e-pastā;
- Ir atjaunotas monitoringa un ziņošanas vadlīnijas gaisa kuģu operatoriem, kuras pieejamas [KEM](#) un [Eiropas Komisijas](#) mājaslapās un tika izsūtītas e-pastā;
- Eiropas Komisija ir sagatavojusi vadlīnijas par ne-CO2 emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju. Pieejamas [šeit](#);
- 5.02.2026 notika Eiropas Komisijas organizētas mācības par ne-CO2 monitoringu, ziņošanu un verifikāciju. Ieraksts un prezentācijas pieejamas [šeit](#);
- [Eiropas Komisijas](#) mājaslapā pieejamas arī vadlīnijas par Regulas Nr. 2025/723 8. panta «redzamības» nosacījumiem;
- NEATS ir pieejams no 2025. gada 30. septembra, 27. janvārī NEATS tika atjaunināts, NEATS v3 sekos 2026. gada martā.

Latvijas līmenī:

- Grozījumi likumā «[Par piesārņojumu](#)» ir spēkā no 18.10.2025.;
- Saistītie Ministru kabineta noteikumi [24-TA-904](#) «Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un starptautiskās aviācijas oglekļa dioksīda kompensēšanas un samazināšanas shēmā» ir izstrādē, notikusi publiskā apspriede un starpministriju saskaņošana.

Klimata un enerģētikas
ministrija

JAUTĀJUMI UN ATBILDES

Kā aprēķināt proporcionalitātes faktoru FEETS?

Ja iespējams fiziski attiecināt konkrētu FEETS degvielu uz lidojumu, tad proporcionalitātes faktors jāpiemēro, lai attiecīgo degvielu proporcionāli sadalītu pa lidojumiem, kas veikti ar uzpildīto gaisa kuģi.

Ja nav iespējams fiziski attiecināt konkrētu FEETS degvielu uz lidojumu, jāpiemēro proporcionalitātes faktors, ko aprēķina pēc ikgadējā emisijas ziņojuma veidlapā atrodamās formulas. Tas nozīmē, ka visu iegādāto FEETS nevar attiecināt tikai uz ETS lidojumiem, bet gan tikai proporcionāli tādu daudzumu, kas atbilst ETS emisiju proporcijai no visām GKO emisijām no konkrētā lidlauka.

B. The fuel delivered cannot be physically attributed to a specific flight, e.g. because it is physically delivered only to a tank/pipeline system at the aerodrome

In this case, the alternative fuel is attributed proportionally using the following formulae:

$$AttrF_N = TotalF_N \times F_{Ae}$$

$$F_{Ae} = Em_{relevant} / Em_{total}$$

Where the variables have the following meaning:

$AttrF_N$	<i>Attributed fuel quantity of Fuel N at the specified aerodrome in tonnes (the amount of fuel to be reported for calculating its emissions).</i>
$TotalF_N$	<i>Total quantity (in tonnes) of the Fuel N used by the aircraft operator at the specified aerodrome</i>
F_{Ae}	<i>Proportionality factor to be applied for all fuels uplifted at the same aerodrome (with exception of batches physically delivered to the aircraft).</i>
$Em_{relevant}$	<i>Total emissions of all flights by the aircraft operator starting from this aerodrome using all fuels (including standard fuels) and which are "relevant" (see explanation below), calculated using the preliminary emission factor (i.e. without zero-rating).</i>
Em_{total}	<i>Total emissions of all flights by the aircraft operator starting from this aerodrome using all fuels (including standard fuels), calculated using the preliminary emission factor (i.e. without zero-rating), including non-ETS flights.</i>

Kā aprēķināt emisijas faktorus?

- Emisijas faktori fosilajām aviācijas degvielām ir noteikti Regulas 2018/2066 III pielikuma 1. tabulā.
- Alternatīva aviācijas degviela, kas ir biodegviela, RFNBO, RCF vai sintētiskās mazoglekļa degvielas, visbiežāk atbilst nulles faktora kritērijiem.
- Alternatīvai aviācijas degvielai, kas nav augstāk minētā degviela, emisijas faktors tiek iegūts, izmantojot Regulas 2018/2066 32. pantu. Ja ir saņemts kompetentās iestādes apstiprinājums, komerciāli tirgotām degvielām emisijas faktoru operators var atvasināt no attiecīgās degvielas iegādes dokumentiem, ko nodrošina degvielas piegādātājs, ja šie lielumi ir atvasināti, pamatojoties uz starptautiski atzītiem standartiem, un nevar piemērot III pielikuma 1. tabulā norādītos emisijas faktorus.

Kā pareizi aizpildīt ikgadējā emisijas ziņojuma 11. sadaļu par lidlauku pāriem?

Jāizveido lidlauku pāris (viena virziena);

Jānorāda kopējais lidojumu skaits starp šiem diviem lidlaukiem;

Jānorāda **patērētais degvielas daudzums** katrai degvielai atsevišķā ailē (nevis emisijas) šajos lidojumos, gan fosilais, gan alternatīvais;

Kopējam alternatīvās degvielas daudzumam būtu jāsakrīt ar 10a sadaļā ziņotajām alternatīvajām aviācijas degvielām.

Piemērs:

Aerodrome Pair (use 4-letter ICAO designator)		Fuel name as defined in section 5	Fuel consumed [tonnes]
Aerodrome of departure	Aerodrome of arrival		
LFPG	LKPR	Jet kerosene (Jet A1 or Jet A)	1,000
LFPG	LKPR	4. HEFA	500
LKPR	LFPG	Jet kerosene (Jet A1 or Jet A)	1,000
LKPR	LFPG	5. HEFA co-processed	500
EHAM	LGAV	Jet kerosene (Jet A1 or Jet A)	5,000
EHAM	LGAV	6. ATJ	6,000
LGAV	EHAM	Jet kerosene (Jet A1 or Jet A)	5,000
LGAV	EHAM	4. HEFA	5,000

Nosaukums EN	Nosaukums LV	Saīsinājumi
Renewable fuels of non-biological origin	Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas	RFNBO
Recycled carbon fuels	Pārstrādātā oglekļa degvielas	RCF
Synthetic low-carbon fuels	Sintētiskās degvielas ar zemu oglekļa saturu	SLCF
Fuels eligible for ETS support	as degvielas ETS atbalstam	FEETS
Monitoring and reporting regulation	Monitoringa un ziņošanas regula	MRR
Accreditation and verification regulation	Akreditācijas un verifikācijas regula	AVR
Non-CO2 aviation effects tracking system	Ne-CO2 aviācijas ietekmes noteikšanas sistēma	NEATS
Monitoring, reporting and verification	Monitorings, ziņošana un verifikācija	MRV

Klimata un enerģētikas
ministrija

PALDIES!

Klimata un enerģētikas ministrija:

ralfs.leimans@kem.gov.lv

Civilās aviācijas aģentūra:

Mara.Kompa@caa.gov.lv

